

LÄHTÖ- PISTEENÄ PISA

Keskiajalla suuruutensa saavuttanut Pisa huokuu kulttuuria. Sen tärkeät nähtävyydet löytyvät pieneltä alueelta, mutta lyhyen matkan päästä löytyy lisää kiinnostavia kohteita.

Minna Juti KUVAT Istock

Pisan läpi kulkevan Arno-
joen rannalla sijaitsee
1220-luvulla rakennettu
valkoinen kirkko Chiesa di
Santa Maria della Spina,
jossa nähtävänä on muun
muassa Giovanni Pisanon
kuuluissa Madonna ja
lapsi -veistos.

Kaupungin ravintolat levittäytyvät kadulle.

Jos kesälomamatka jäi kiireen keskellä suunnittele-
matta, ja nyt tuntuu siltä, että olisi päästävä jon-
nekin, lähde Pisaan Italiaan. Vanhan kaupungin
pienillä kujilla, aukioilla ja kahviloissa pääsee
nopeasti peri-italialaiseen tunnelmaan.

Pisa on helposti haltuun otettava matkakohde.
Kaupunki huokuu kulttuuria, muttei vaadi suuria
suorituksia. Parissa päivässä ehtii nähdä kaiken
tärkeän, ja sen jälkeen voi huilailla ja nauttia olostaan – tai
jatkaa matkaa, sillä Pisasta on helppo matkustaa lähes minne
tahansa Italiassa. Junayhteydet Roomaan, Firenzeen, Sienaan,
Bolognaan, jopa Venetsiaan ovat nopeita, ja juna kulkee päi-
vässä monta. Nopeimmillaan matka Roomaan sujuu junalla
jopa alle kolmen tunnin. Autolla pääset hetkessä Toscanan veh-
reille kukkuloille.

Tässä kolme vaihtoehtoista matkasuunnitelmaa Pisaan ja sen
ympäristöön.

Päätät pysyä Pisassa

Keskiajalla Pisa oli iso kaupallinen keskus. Sillä oli mahtava
laivasto, ja se kilpaili Venetsian, Amalfin ja Genovan rinnalla
Italian merivallasta. Lopulta Genova kukisti sen 1200-luvulla,
eikä Pisa enää koskaan noussut entiseen mahtiinsa.

Historiansa ansiosta Pisa on kuitenkin edelleen oikea kau-
punki. Sen kaduilla ja aukioilla huokuu italialainen kaupun-
kikulttuuri. Kaupungin läpi virtaavan Arno-joen kumpaakin
rantaa reunustaa vanhojen kaupunkipalatsien rivistö. Kapeat
keskiaikaiset kadut johtavat pienille aukioille, joilla myydään
arkiaamuisin vihanneksia, kananmunia ja hedelmiä. Kadun-
kulman leipomoliikkeen sisustus on viime vuosisadan alusta, ja
pistaasitäytteisen voisarven voi ostaa vain käteisellä rahalla.

Pääsylimatkat kaupungin tunnetuimpiin nähtävyyksiin on sen
sijaan syytä ostaa netissä. Niin välttyy päämäärättömältä jono-
tukselta ja voi tulla paikalle juuri oikeaan aikaan. Ihmeiden
aukio eli Piazza dei Miracoli on hyvä paikka aloittaa, sillä siellä
ovat Pisan kalteva torni, tuomiokirkko eli Duomo ja pyöreä ►

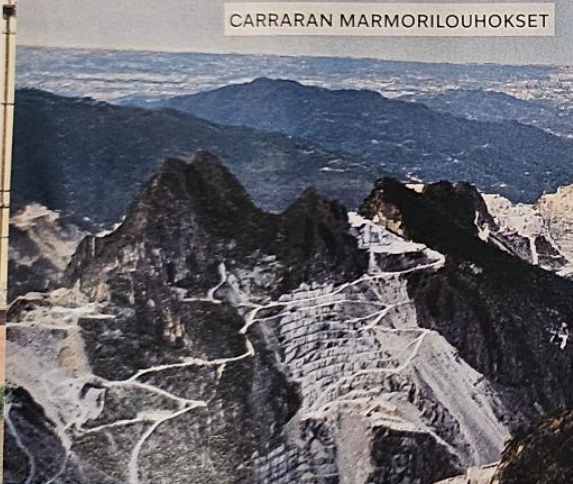

PIAZZA DEI MIRACOLI

PISAN KALTEVA TORNI

Kapeat kadut
kutsuvat kier-
telemään.

CARRARAN MARMORILOUHOKSET

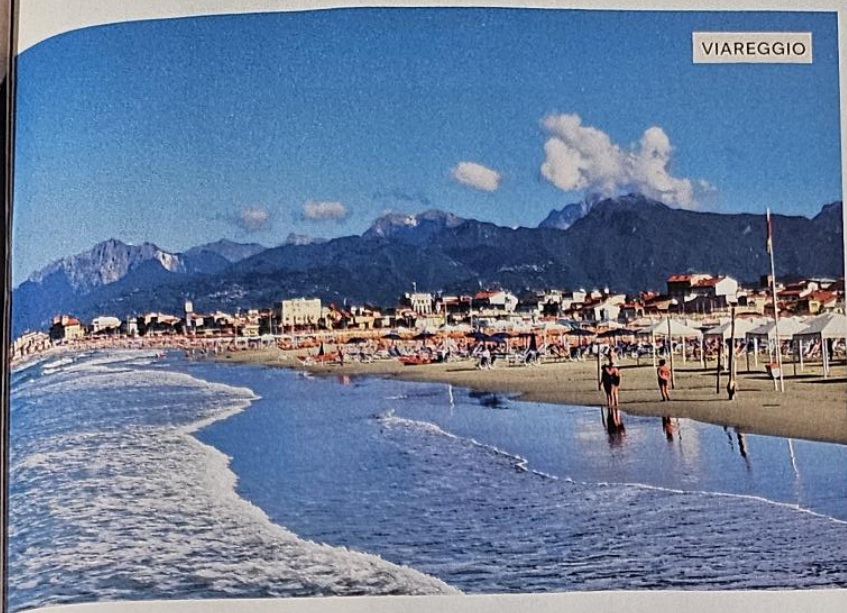
CECINA-PIIRAS

Näkymä
Pisan tornista.

VILLA REALE

Battistero eli kastekappeli. Ne kaikki ovat valmistuneet 1000-luvun alussa.

Ensimmäisellä matkallani Pisaan vuosia sitten jäin kaltevan tornin juurelle kuopukseni kanssa, sillä alle 8-vuotiaat eivät pääse torniin. Tänä keväänä kiipesin ylös asti ja huomasin, että tornista laskeutuminen on nousua haastavampaa. Olin sotkeutua jalkoihini, kun portaista ei tullut loppua.

Ostoksista Pisassa selviää nopeasti. Riittää, kun tutkii kaksi toisistaan jatkuvaa katua. Arnon eteläpuolella Corso Italia tarjoaa edullisempaa muotia kuin pohjoispuolella vanhassa kaupungissa jatkuva Borgo Stretto.

Pizza Pisani on paikallinen pizza, jossa on tomaattikastiketta ja anjovista. Suolaisuutensa takia se kannattaa jakaa matkatoverien kanssa. Myös kikhernejauhoista tehty Cecina-piiras, toinen maukas paikallinen erikoisuus, yllättää suolaisuudellaan.

Rantaloma Viareggiassa

Matka Pisasta Tyrrhenanmeren rannalle Viareggioon vie taksi- tai bussilla puolisen tuntia. Yli 60 000 asukkaan Viareggio oli lomakohteena muodikkaimmillaan 1920-luvulla, ja ajan hengen voi yhä aistia.

Netin majoituspalveluiden mukaan Viareggiassa on paljon hyviä hotelleja ja muita majoitusvaihtoehtoja. Yövyin rannan tuntumassa art nouveau -tyylisessä Hotel Residence Esplanadessa, jolla on myös oma ranta.

Viareggiassa pitkä rantabulevardi Passeggiata a mare yhdistää yksityiset, maksulliset rannat toisiinsa. Rantamaksuun kuuluu yleensä aurinkotuoli ja -varjo. Italiassa on vain vähän yleisiä rantoja ja Viareggiassakin vain kolme.

Rantabulevardilla on paljon ravintoloita, joissa kannattaa nauttia tuoreita kalaruokia.

Visiitin arvoinen on myös Viareggioon kuuluva Torre del Lago ja siellä säveltäjä **Giacomo Puccinin** (1858–1924) huvila, jossa pääsee lähelle oopperat *La bohème*, *Madama Butterfly*, *Tosca* ja *Turandot* säveltäneen miehen arkea. Lounaspöytä on katettu lasihuoneeseen, pianon nuottitelineellä on nuotit, seinillä ja pöydillä läheisten valokuvia. Säveltäjä läheisineen on myös haudattu huvilaan.

Torre del Lagossa järjestetään joka kesä kansainvälisestikin arvostettu Puccini Festival -musiikkitapahtuma. Tänä vuonna

ohjelmassa on ollut viisi Puccinin oopperaa ja sarja konsertteja heinäkuusta syyskuuhun.

Retkille lähiympäristöön

Pisasta vain parinkymmenen kilometrin päässä olevaa Luccan kaupunkia hallitsi 1800-luvun toisella vuosikymmenellä **Elisa Bonaparte**, Ranskan keisarin Napoleonin sisar. Hänen palatsinsa Villa Reale elää paraikaa ties monettako kukoistuskauttaan. Viimeisen vuosikymmenen ajan sitä on kunnostanut varakas sveitsiläinen **Grönbergin** perhe, joka on avannut linnan ja sen 16 hehtaarin puutarhan vieraille. Edellinen omistajaperhe **Pecci-Blunt** kestitti Villa Realessa muun muassa **Jacqueline Kennedy-Onassista** ja Windsorin herttuaparia. Kreivitär **Mimi Pecci-Blunt** oli filantrooppi, jonka vieraina nähtiin usein myös taiteilijoita, kuten **Salvador Dalí** ja **Pablo Picasso**.

Villa Realesta on vain muutama kilometri hurmaavaan Luccaan. Sadan kirkon kaupunkina tunnettua Luccaa ympäröi neljän kilometrin mittainen muuri, jonka harjalle on kunnostettu kävelyreitti. Muurin sisään jää viehättävä vanha kaupunki.

Pisan matkalla lähes hulluinta, mitä olen elämässäni tehnyt, oli Jeep-ajelu Carraran marmorilouhokselle reilun kilometrin korkeuteen. Kaupunki sijaitsee puolentoista tunnin ajomatkan päässä Pisasta pohjoiseen. Kaivoksessa autoa ajoi vanhentuneen **George Clooneyn** näköinen, suulas opas, joka ei antanut kuvata itseään. Hän jäi ikiajoiksi mieleeni ajotyylistään: kun auto ei mahtunut kääntymään jyrkällä marmoririnteellä, matkaa jatkettiin joka toinen suora pakittaen. Se oli pelottavaa.

Ajon jälkeen alhaalla Carrarassa drinkki avaralla Piazza Albericalla kaupungin keskustassa oli enemmän kuin tarpeen.

Tarinan mukaan renessanssiajan taiteilija **Michelangelo** (1475–1564) kävi itse Carraran kaivoksissa valitsemassa marmorikiven, josta hän veisti nykyisin Firenzestä löytyvän viisi-metrinen Daavid-patsaan. 📍

NÄIN MATKUSTAT PISAAN

Norwegian lentää reitillä Helsinki-Pisa-Helsinki kahtena päivänä viikossa lokakuun loppuun asti. Ensi kesänä lennot jatkuvat todennäköisesti viikoilla 23–32. Pisaan lentää kätevästi myös vaihtolennoilla esimerkiksi Tukholman tai Amsterdamin kautta.

Jos vältät lentämistä, bussimatka Helsingistä Varsovan ja Padovan kautta Firenzeen kestää noin 47 tuntia. Matkoja järjestää muun muassa saksalainen FlixBus.

ELÄMÄN ILOT

Pääsyliput Pisan kaltevaan torniin ja keskustan muihin kuuluisiin nähtävyyksiin kannattaa ostaa verkosta etukäteen, jotta välttyy paikan päällä jonottamiselta.

PISA KOLMELLA TAVALLA

Kulturelli ja kompakti Pisa sopii hyvin miniloman matkakohteeksi, mutta kaupungista on myös helppo liikkua lähes minne päin Italiaa tahansa.